

دانشگاه علوم و فنون مازندران

دانشکده صنایع

عنوان:

تأثیر سیاست‌های پولی بر ارزش افزوده بخش صنعت ایران:

با تأکید بر سالهای برنامه سوم توسعه (۱۳۷۹-۱۳۸۳)

پایان‌نامه جهت اخذ کارشناسی ارشد

رشته: مهندسی سیستم‌های اجتماعی اقتصادی

استاد راهنما:

دکتر ابوالقاسم اثنی‌عشری

استاد مشاور:

دکتر امیر منصور طهرانچیان

محقق:

غلامرضا احمدی

دی ماه ۱۳۸۴

۱۱۱۸۷۹

تقدیم به :

پدر و مادر عزیزم
که در شرایط سخت
به تربیتمان
پرداختند و خود
سوختمند تا ما
ساخته شویم...

تشکر و سپاس:
از استاد راهنمای جناب
آقای دکتر اثنی‌عشری و استاد
مشاورم جناب آقای دکتر
طهرانچیان که زحمات فراوانی
در طول اجرای پایان‌نامه
متحمل گردیده‌اند، و با
نهایت حوصله مراحل مختلف
اجرای پایان‌نامه را تعقیب
نموده و اینجانب را از
راهنمایی‌های مفید خود
بهره‌مند ساختند.

چکیده

در اکثر کشورهای جهان، سیاست‌های پولی ابزارهای کارآمدی هستند که برای دستیابی دولت‌ها به اهداف اقتصادی طراحی شده مورد استفاده قرار می‌گیرند. قابلیت‌های این سیاست‌ها در هدایت فعالیت‌های اقتصادی به حدی است که نمی‌توان یک مکتب اقتصادی یافت که در زمینه اثربخشی سیاست‌های پولی و مالی اعلام نظر نکرده باشد. امروزه، برای مطالعه دقیق‌تر آثار این سیاست‌ها بر اجزای اقتصاد ملی کشورها از ابزارهای پیشرفته آماری و اقتصادسنجی استفاده‌های گسترده‌ای صورت می‌گیرد. هر روزه شاهد انتشار ده‌ها مقاله و کارهای تحقیقاتی نظری و تجربی در ارتباط با آثار اجزای سیاست‌های پولی نیز توجه به این نکته اساسی ما را بر اهمیت این دسته از سیاست‌های اقتصادی واقف می‌سازد که دائماً مقامات پولی کشورها به دنبال یافتن راه‌های نوین جذب نقدینگی موجود در کشور خود یا سرمایه‌های خارجی هستند تا موتور توسعه آن‌ها از حرکت باز نایستد. بخش صنعت ایران به دلایل عدیده‌ای از جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد کشور برخوردار است، از سویی تأمین‌کننده ابزارهای موردنیاز سایر بخش‌های اقتصادی، به‌خصوص بخش کشاورزی است، از سوی دیگر، عرضه‌کننده کالاهای مصرفی و تجهیزات سرمایه‌ای است. علاوه بر آن، پیشرفت فن‌آوری در این بخش، کشور را قادر خواهد ساخت که در رقابت‌های اقتصادی جهانی جایگاه مناسبی را برای خود تعریف نماید. متأسفانه پس از گذشت یک قرن از کشف و استحصال نفت در ایران، به دلیل عدم توانمندی‌های لازم در بخش صنعت، هنوز کشور شاهد خام‌فروشی نفت و واردات روزافزون فرآورده‌های نفتی، حامل‌های انرژی و مشتق‌های آن‌ها می‌باشد. در این پایان‌نامه علاوه بر بررسی شاخص‌های کلان بخش صنعت کشور، تأثیر سیاست‌های پولی ارزش افزوده بخش صنعت مورد ارزیابی قرار گرفته است. یافته‌های حاصل از این تحقیق نشان می‌دهند که در خلال سال‌های برنامه سوم، زیر بخش‌های پوشاک، دباغی، چرم و سراجی، تجهیزات حمل و نقل و میل با توجه به حجم سرمایه‌گذاری انجام شده بیشترین میزان اشتغالزایی را داشتند. همچنین زیر بخش‌های پوشاک، چاپ و انتشار تجهیزات ارتباطی و مخابراتی بیشترین ارزش افزوده را با توجه به میزان سرمایه‌گذاری داشتند. علاوه بر این نتایج بدست آمده نشان داد با وجودی که سیاست‌های پولی در سال‌های ۱۳۳۸-۱۳۸۲ اثر مستقیم و معنی‌داری بر ارزش افزوده بخش صنعت گذاشته است اما از این نظر تفاوت معنی‌داری بین اثرگذاری سیاست‌های پولی دوره برنامه سوم و سایر سال‌های دوره فوق وجود ندارد.

Abstract

In many countries in the world, monetary policy is a diplomatic applications that are using for accessing government to design economic goals. The ability of these policies in conducting economic activities is in half that cannot find an economic ideology that don't comment about the effective of monetary policies. Nowadays for more exact study of the effective of these policies to parts of national economic of countries are use of statistical advantage application.

Every day we observe ten articles and experimental the oretical exploratory works in related to the effective of the part of monetary policies. Also, noting to this basic point, aware us from this group of economic policies, that monetary official of countries are following to finding new ways to absurd exist cash in own country or external investments until their develop motor can move. Iran industry part have a especial location in economic of country. Also it provide necessary applications for other economic parts especial in agricultural part.

In the other hand, it is supplier consumption goods and investment equipments. In addition, with techno logy advance in this part country can define a suitable location in global economic contests. Unfortunately, after 1 centure of this explore oil in Iran because of un ability in industry part the country observe sale raw oil and import oil productivity carrier energy and its derivative. In this dissertation we try evaluate the effect of monetary and trust policies on macro index of industry part on the course of extended three program and provide some suggestion. In this thesis macro significances of national industry. Is evaluated, as well as, the effect of Monetary policy on added values in industry. The findings of this research shows that in the period of third program years, subdirectories of cloth, tanning, leather, Sadler, transpiration equipments and furniture has the most job opportunities. Comparing the investment also the subdirectories of cloth, printings, publication and communication equipments has the most added value. Comparing the investments. The results also, show that while the monetary policies in 1338-1382 has the direct and meaningful effect in added values in industry, but has no meaningful difference between the monetary policy of third program by the others.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۲	۱-۱. مقدمه
۳	۲-۱. سؤالات تحقیق
۳	۳-۱. فرضیه‌های تحقیق
۴	۴-۱. اهمیت موضوع
۴	۵-۱. کلمات کلیدی
۴	سیاست‌های پولی
۵	زیربخش‌های صنعت
۶	ارزش افزوده
۶	۶-۱. روش تحقیق
۸	۱-۲. سیاست‌های پولی و اعتباری
۱۰	۲-۲. دیدگاه‌های نظری مربوط به نقش سیاست‌های پولی و مالی
۲۱	۳-۲. ابزارهای سیاست پولی
۲۱	۳-۳-۱. ابزارهای کمی سیاست پولی
۲۲	۳-۳-۲. ابزارهای کیفی سیاست پولی
۲۳	۳-۳-۳. کانال‌های انتقال سیاست پولی
۲۸	۴-۲. نقش سیاست پولی در کشورهای در حال توسعه
۳۰	۵-۲. مروری بر مطالعات تجربی
۳۰	۵-۲-۱. مطالعات تجربی انجام شده در داخل

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

- ۲-۴-۲. مطالعات تجربی انجام شده در خارج ۳۷
- ۵-۲. بررسی روند تولید بخش صنعت کشور در سال های ۱۳۳۸-۱۳۷۸ ۳۸
- ۶-۲. بررسی روند سرمایه‌گذاری در بخش صنعت در سال های ۱۳۳۸-۱۳۷۸ ۴۳
- ۱-۳. جمع‌آوری داده‌ها ۴۸
- ۲-۳. روش تحلیل ۴۸
- ۱-۲-۳. شاخص‌های مطلق و کلان پیشنهادی بخش صنعت ۴۸
- ۲-۲-۳. معرفی شاخص‌های نسبی پیشنهادی بخش صنعت ۴۹
- ۱-۲-۲-۳. نسبت سرمایه‌گذاری سرانه ۴۹
- ۲-۲-۲-۳. تولید متوسط سرمایه‌گذاری ۴۹
- ۳-۲-۲-۳. شاخص کارایی نیروی کار ۵۰
- ۱-۴. شاخص‌های مطلق و کلان صنایع کشور در سال‌های برنامه سوم توسعه (۱۳۷۹-۱۳۸۳) ۵۳
- ۱-۱-۴. بررسی شاخص‌های کلان صنعت محصولات غذایی و آشامیدنی ۵۳
- ۲-۱-۴. بررسی شاخص‌های کلان مطلق و کلان صنعت محصولات توتون و تنباکو ۵۴
- ۳-۱-۴. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت منسوجات ۵۵
- ۴-۱-۴. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت پوشاک ۵۶
- ۵-۱-۴. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت چرم و سراجی ۵۷
- ۶-۱-۴. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت محصولات چوبی غیر از مبلمان ۵۸

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

- ۴-۱-۷. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت محصولات کاغذی ۵۹
- ۴-۱-۸. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت انتشار و چاپ و تکثیر رسانه‌ها ۶۰
- ۴-۱-۹. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت فراورده‌های نفتی و کک ۶۱
- ۴-۱-۱۰. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت محصولات شیمیایی ۶۲
- ۴-۱-۱۱. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت لاستیک و پلاستیک ۶۳
- ۴-۱-۱۲. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت محصولات کانی غیرفلزی ۶۴
- ۴-۱-۱۳. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت محصولات ریخته‌گری ۶۵
- ۴-۱-۱۴. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت ماشین‌آلات طبقه‌بندی نشده ۶۶
- ۴-۱-۱۵. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت ماشین‌آلات دفتری و محاسبات ۶۷
- ۴-۱-۱۶. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت تولیدات برق و الکترونیک ۶۸
- ۴-۱-۱۷. بررسی شاخص‌های کلان مطلق و کلان صنعت مخابرات ۶۹
- ۴-۱-۱۸. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت محصولات پزشکی ۷۰
- ۴-۱-۱۹. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت خودرو و نیروی محرکه ۷۱
- ۴-۱-۲۰. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت حمل و نقل ۷۲
- ۴-۱-۲۱. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت مبلمان ۷۳
- ۴-۱-۲۲. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت بازیافت ۷۴
- ۴-۱-۲۳. بررسی شاخص‌های مطلق و کلان صنعت محصولات فلزی فابریکی ۷۵
- ۴-۱-۲۴. عملکرد کل بخش صنعت در سال‌های برنامه سوم توسعه ۷۶

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۷۷.....	۲-۴. بررسی شاخص‌های نسبی بخش صنعت کشور در برنامه سوم توسعه.....
۱۳۸۳.....	۱-۲-۴. بررسی نسبت سرمایه‌گذاری سرانه در صنایع کشور در سال‌های ۱۳۷۹-۷۷.....
۸۲.....	۲-۲-۴. بررسی تولید متوسط سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف کشور در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۳.....
۸۵.....	۳-۲-۴. بررسی کارایی نیروی کار در بخش‌های مختلف صنعت کشور در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۲.....
۸۸.....	۳-۴. نتایج حاصل از برآورد مدل اقتصادسنجی.....
۹۰.....	۱-۵. نتیجه‌گیری.....
۹۱.....	۲-۵. پیشنهادها.....
۹۳.....	الف) منابع و مآخذ فارسی.....
۹۳.....	الف) منابع و مآخذ فارسی.....
۹۵.....	ب) منابع و مآخذ لاتین.....

فهرست جداول

صفحه

عنوان

- جدول ۴-۱. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت محصولات غذایی و آشامیدنی در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳)..... ۵۳
- جدول ۴-۲. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت محصولات توتون و تنباکو در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳)..... ۵۴
- جدول ۴-۳. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت منسوجات در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳)..... ۵۵
- جدول ۴-۴. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت پوشاک در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳)..... ۵۶
- جدول ۴-۵. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت دباغی چرم و سراجی در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳)..... ۵۷
- جدول ۴-۶. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت محصولات چوبی غیر از مبلی در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳)..... ۵۸
- جدول ۴-۷. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت محصولات کاغذی در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳)..... ۵۹
- جدول ۴-۸. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت انتشار و چاپ و تکثیر رسانه‌ها در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳)..... ۶۰
- جدول ۴-۹. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت فرآورده‌های نفتی در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳)..... ۶۱

فهرست جداول

صفحه

عنوان

جدول ۴-۱۰. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت مواد شیمیایی در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳).....	۶۲
جدول ۴-۱۱. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت لاستیک و پلاستیک در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳).....	۶۳
جدول ۴-۱۲. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت محصولات کانی غیرفلزی در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳).....	۶۴
جدول ۴-۱۳. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت محصولات ریخته‌گری در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳).....	۶۵
جدول ۴-۱۴. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت ماشین‌آلات طبقه‌بندی نشده در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳).....	۶۶
جدول ۴-۱۵. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت ماشین‌آلات دفتری و محاسبات در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳).....	۶۷
جدول ۴-۱۶. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت برق و الکترونیک در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳).....	۶۸
جدول ۴-۱۷. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت ارتباطات در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳).....	۶۹
جدول ۴-۱۸. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت محصولات پزشکی در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳).....	۷۰

فهرست جداول

صفحه

عنوان

جدول ۴-۱۹. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت خودرو و نیروی محرکه در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳).....	۷۱
جدول ۴-۲۰. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت حمل و نقل در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳).....	۷۲
جدول ۴-۲۱. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت مبل در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳).....	۷۳
جدول ۴-۲۲. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت بازیافت در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳).....	۷۴
جدول ۴-۲۳. شاخص‌های مطلق و کلان صنعت محصولات فلزی فابریکی در برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۳).....	۷۵
جدول ۴-۲۴. عملکرد کل بخش صنعت در سال‌های ۱۳۷۹-۱۳۸۳.....	۷۶
جدول ۴-۲۵. سرمایه‌گذاری سرانه (میلیارد ریال).....	۷۸
جدول ۴-۲۶. تولید متوسط سرمایه‌گذاری (میلیارد ریال).....	۸۳
جدول ۴-۲۷. کارایی نیروی کار (میلیارد ریال).....	۸۶

فصل اول:
مقدمه و کلیات

۱-۱. مقدمه

تجربه کشورهای موفق حوزه جنوب شرقی آسیا به سایر کشورهای در حال توسعه آموخت که چگونه با افزایش سهم بخش صنعتی در اقتصاد، رشد اقتصادی، ارزش افزوده و اشتغال از روند فزاینده‌ای برخوردار می‌شوند. در این خصوص، پس از پایان جنگ تحمیلی این فرصت ایجاد شد که مسئولین و سیاست‌گذاران ایران در قالب برنامه‌های اول و دوم توسعه به ساماندهی، ایجاد و نیز توسعه بخش صنعت کشور بپردازند. براساس اطلاعات موجود، نرخ رشد ارزش افزوده بخش صنعت از ۲/۰۵ درصد در سال ۱۳۶۷ به ۱۸/۰۴ درصد در سال ۱۳۷۰ افزایش یافت به طوری که سهم بخش صنعت در تولید ناخالص داخلی در این سال‌ها از ۱۴/۱ درصد به ۱۶/۴ درصد افزایش یافت. عمده‌ترین دلیل این امر وجود ظرفیت‌های خالی در بخش صنعت و همچنین سیاست‌های پولی انبساطی در این بخش بود. از جمله پیامدهای سیاست‌های پولی انبساطی و توسعه صنعت در این دوره می‌توان به افزایش سهم صادرات صنعتی در کل صادرات غیرنفتی از ۲۲/۴ درصد در سال ۱۳۶۷ به ۵۴/۹ درصد در سال ۱۳۷۶ اشاره نمود. با وجود موارد فوق، اتخاذ سیاست‌های انقباض پولی در سال‌های پایانی برنامه دوم (که عمدتاً به منظور مهار تورم اعمال شده بود)، علاوه بر کاهش رشد بخش صنعت، باعث کاهش میزان اشتغال‌زایی این بخش گردید. باتوجه به موارد فوق در این پایان‌نامه به مطالعه چگونگی سیاست‌های پولی و اعتباری مصرف شده در برنامه سوم در خصوص بخش صنعت و اهداف تعیین شده

درخصوص تولید، و اشتغال در این بخش و مقایسه آن با عملکرد سیاست‌های پولی و شاخص‌های کلان فوق می‌پردازیم. به عبارت دیگر هدف اصلی تحقیق حاضر علاوه بر تبیین عملکرد بخش صنعت و زیربخش‌های آن در مقایسه با اهداف تعیین‌شده، بررسی اثرات سیاست‌های پولی و اعتباری اجرا شده بر تولید و اشتغال بخش صنعت در دوره برنامه سوم است تا از این طریق پیشنهادهای درخصوص سیاست‌های پولی مربوط به بخش صنعت در برنامه چهارم ارائه شود.

۲-۱. سوالات تحقیق

۱- آیا بین سیاست‌های پولی برنامه سوم و سیاست‌های پولی سال‌های ۱۳۳۸-۱۳۷۹ تفاوت معنی داری از نظر تاثیر بر ارزش افزوده بخش صنعت کشور وجود دارد؟

۲- کدامیک از زیربخش‌های صنعت با توجه به سرمایه‌گذاری انجام‌شده نسبت به سایر زیربخش‌ها از شرایط اقتصادی تر در خصوص ایجاد اشتغال برخوردار بوده‌اند؟

۳-۱. فرضیه‌های تحقیق

با توجه به سوالات فوق، فرضیه تحقیق به صورت زیر می‌باشد:

- سیاست‌های پولی برنامه سوم اثر انبساطی تر نسبت به سیاست‌های پولی سالهای ۱۳۳۸-۱۳۷۹ بر ارزش افزوده بخش صنعت کشور گذاشته است.

۱-۴. اهمیت موضوع

محدودیت منابع پولی و اعتباری قابل تخصیص از یک طرف و اثرات تورمی سیاست‌های پولی و اعتباری از طرف دیگر تخصیص بهینه چنین منابعی را بیش از پیش با اهمیت می‌نماید. بدیهی است در شرایط حاضر اقتصاد ایران پس از تجربه سه دوره برنامه‌ریزی و اجرا در آستانه تدوین برنامه چهارم توسعه قرار گرفته است، ارزیابی اثرات سیاست‌های کلان برنامه سوم بر متغیرهای فوق می‌تواند نقش مؤثری را در برنامه‌ریزی جهت توسعه صنعتی کشور ایفا نماید. هدف از اجرای این پایان‌نامه در درجه اول تبیین جایگاه بخش صنعت در اقتصاد ملی به لحاظ اشتغال و تولید می‌باشد. همچنین مقایسه سیاست‌های پولی مصوب برنامه سوم درخصوص بخش صنعت با عملکرد و مطالعه اثرات سیاست‌های پولی اجرا شده بر شاخص‌های فوق در این بخش از جمله اهداف این تحقیق به شمار می‌روند.

۱-۵. کلمات کلیدی

- سیاست‌های پولی:^۱

سیاست پولی عبارتست از استفاده از ابزارهای پولی به منظور نیل به اهداف اقتصادی.^۲ سیاست پولی را می‌توان تلاش در جهت کنترل حجم پول در راستای

^۱ - Monetary Policy

^۲ - Elnzing.P.(1972)

تحقق هدف‌های اقتصادی یا به حداقل رساندن خسارت‌های ناشی از عملکرد نظام پولی تعریف کرد.

-زیربخش‌های صنعت:

در بررسی شاخص‌های صنعت زیربخش‌های آن را مورد توجه قرار می‌دهیم. منظور از زیربخش‌ها، گروه‌های صنعتی بوده که توسط وزارت صنایع و معادن دسته‌بندی شده و کلیه آمارها و اطلاعات بر مبنای آن گروه‌ها جمع‌آوری شده است که به شرح ذیل می‌باشد: ۱- صنایع غذایی و آشامیدنی ۲- توتون و تنباکو ۳- تولید منسوجات ۳- پوشاک ۴- دباغی چرم و سراجی ۵- محصولات چوبی غیر از مبلمان ۶- کاغذ و محصولات کاغذی ۷- انتشار و چاپ و تکثیر رسانه‌ها ۸- فراورده‌های نفتی ۹- تولید مواد و محصولات شیمیایی ۱۰- محصولات لاستیکی و پلاستیکی ۱۱- محصولات کانی غیرفلزی ۱۲- ریخته‌گری، آهن‌گری و نورد ۱۳- محصولات فلزی فابریکی ۱۴- ماشین‌سازی و ساخت تجهیزات ۱۵- ماشین‌های دفتری و محاسباتی ۱۶- محصولات برق و الکترونیک ۱۷- تجهیزات ارتباطی و مخابراتی ۱۸- ابزار پزشکی و اپتیکی و دقیق ۱۹- خودرو و نیروی محرکه ۲۰- تجهیزات حمل و نقل ۲۱- مبیل و مصنوعات طبقه‌بندی نشده ۲۲- بازیافت

- ارزش افزوده^۱:

اختلاف بین ارزش کالاهای تولیدشده و هزینه مواد به کار رفته در تولید آنها را ارزش افزوده گویند.

۱-۶. روش تحقیق

در پژوهش حاضر ابتدا با استفاده از یک روش تحلیلی - توصیفی شاخص های کلان بخش صنعت کشور و زیر بخش های آن در خلال چهار سال اول دوره برنامه سوم (۱۳۷۹-۱۳۸۲) مورد بررسی قرار می گیرد. سپس اثر سیاست های پولی دوره فوق بر ارزش افزوده بخش صنعت از طریق تخمین یک مدل رگرسیونی چند متغیره مورد مطالعه قرار می گیرد. برای این منظور از داده های سری زمانی ۱۳۳۸-۱۳۸۲ استفاده می شود.

^۱- Value Added

فصل دوم:
مروری بر ادبیات موضوع

۱-۲. سیاست‌های پولی و اعتباری

به طور کلی سیاست پولی بخشی از سیاست‌های کلان اقتصادی کشور را تشکیل می‌دهد که از طریق آن مقامات پولی کشور تلاش می‌کنند که در چارچوبی هماهنگ با سایر سیاست‌های اقتصادی، عرضه پول را به نحوی کنترل کنند که متناسب با اهداف اقتصادی کشور باشد. به طور کلی نرخ تورم، اشتغال، تولید ملی و تراز پرداخت‌ها مهم‌ترین متغیرهای کلان اقتصادی هستند که افزایش، کاهش و یا ثبات آن‌ها اهداف نهایی موردنظر سیاست پولی محسوب می‌شوند. اگرچه ممکن است یکی از اهداف فوق با یک یا سایر اهداف همخوان نباشد. سیاست پولی بایستی در جهت تحقق اهداف فوق تدوین و اجرا گردد.

هنگامی که سیاست پولی اعمال می‌شود سیاست‌گذار در واقع به دنبال دستیابی به اهداف مذکور می‌باشد. بنابراین برای آن‌ها شناخت این مسئله که سیاست پولی اعمال‌شده تا چه حد توانسته است اهداف موردنظر را تأمین کند و همچنین شناخت عواملی که مانع تحقق اهداف موردنظر شده است، حائز اهمیت می‌باشد. به علاوه این‌گونه اطلاعات به مقامات پولی کمک می‌کند تا با نگاه به عملکرد گذشته در جهت تعقیب اهداف، اگر سیاست اعمال شده برای زمان آینده یک سیاست مطلوب نیست در نحوه سیاست‌گذاری بازنگری کنند.

با وجودی که درخصوص نقش و نتایج سیاست‌های اقتصادی اعمال‌شده توسط بانک مرکزی در کشورهای توسعه‌یافته مطالعات زیادی انجام شده است اما